

Fordulónapi deviza-átértékelés használata

Az év végi deviza-átértékelés a Főkönyv / Könyvelés / Deviza-átértékelés menüpontban található.

FIGYELEM!

A funkció futtatása előtt a devizában is nyilvántartott főkönyvi számlakartonok, illetve vevői és szállítói nyitott tételek deviza- könyvelését és forintegyenlegét ellenőrizni kell, mert előfordulhatnak könyvelési hiányosságok.

Hiba lehet például, ha a vevők devizas kiegyenlítésének árfolyamkülönbözete még nem került elszámolásra.

Hiba továbbá az is, ha könyvelési tételekből – különösen a vevők vagy szállítók devizában felmerült tételeiből – hiányzik a devizanem, mert az ilyen tételeket a program nem kezeli devizásként.

A Főkönyv / Könyvelés / Deviza-átértékelés menüpontban megjelenő ablak három fület tartalmaz, melyek az átértékelési folyamat három fázisát tartalmazzák:

- Beállítások
- Árfolyamkülönbözlet tételek
- Árfolyamkülönbözlet könyvelése

I. Beállítások

I.1. Átértékelés beállításai

Az átértékelés működéséhez a Beállítások fülön meg kell adni az átértékeléshez szükséges paramétereket.

Első indításkor a program felajánlja a legjellemzőbb főkönyvi adatokat, melyeket pontosítani szükséges, a cég devizával érintett számlaszámainak megfelelően.

The screenshot shows the 'Deviza átértékelés' (Currency Revaluation) dialog box with the 'Beállítások' (Settings) tab selected. The dialog is divided into three panes: 'Beállítások', 'Árfolyamkülönbözlet tételek', and 'Árfolyamkülönbözlet könyvelése'. The 'Beállítások' pane contains the following settings:

Paraméter	Érték
Valutapénztár (pl.: 382)*:	382
Deviza bankszámla (pl.: 386)*:	386
Követelés (pl.: 31, 32, 33, 34, 35, 36)*:	31, 32, 33, 34, 35, 36
Befektetett pénzügyi eszköz (pl.: 18, 19)*:	18, 19
Értékpapír (pl.: 37)*:	37
Kötelezettség (pl.: 43, 44, 45, 46, 47)*:	43, 44, 45, 46, 47
Árfolyamkül. elszámolási szla. (pl.: 368)**:	368
Árfolyamvesztesség (pl.: 878)**:	878
Árfolyamnyereség (pl.: 978)**:	978
Könyvelés dátuma:	11. 12. 31
Könyvelési időszak:	12
Könyvelés bizonylatszám:	átértékelés

Buttons:

On the right side of the dialog, there is a section for 'Devizanemek (3)' (Currency Names) with a table:

Deviza	Árfolyam

Buttons:

Footnote: * Számlaszám-csoportok felsorolása
** Létező, pontos számlaszám

Bottom right button:

A Valutapénztár, Deviza bankszámla, Követelés, Befektetett pénzügyi eszköz, Értékpapír és Kötelezettség kategóriákba tartozó, devizában is nyilvántartott főkönyvi számlacsoportokat (számlaszám-kezdeteket) vagy konkrét számlaszámokat kell megadni.

Felsorolás esetén az adatokat vesszővel kell elválasztani, szóköz nélkül. Az utolsó adat után semmilyen karakter ne álljon.

Az **Árfolyamkülönbözet-elszámolási számla** mezőbe egy konkrét, létező, jellemzően 36-os számlaszámot kell beírni, melyre a könyvelés során a program összevezeti a devizás tételek árfolyamvesztéseit és árfolyamnyereségeit.

Az **Árfolyamvesztés** és **Árfolyamnyereség** mezőkbe szintén egy-egy konkrét, létező, jellemzően 87-es és 97-es számlaszámot kell megadni, melyek valamelyikére a könyvelés utolsó lépéseként átvezetésre kerül az **Árfolyamkülönbözet-elszámolási számlán** keletkezett egyenleg.

A **Könyvelés dátuma, Könyvelési időszak és Könyvelés bizonylatszama** adatokat az árfolyamkülönbözetek elkönyvelése során alkalmazza a program.

Az adatok módosítását a **Ment** gomb rögzíti, míg a **Mégsem** gomb visszaállítja a módosítás előtti állapotot.

I.2. Árfolyamkülönbözet-számítás

Az átértékeléshez szükséges adatok előző pont szerinti megadása után a programnak ki kell gyűjtenie az érintett számlákon előforduló devizanemeket, melyhez az **Árfolyamkülönbözet-számítás** gombra kell kattintani.

FIGYELEM!

Amennyiben a **Deviza-átértékelés** menüpontba többször is belépünk, és a futtatások között devizás könyvelés történt, úgy az értékek frissítése érdekében minden futtatás során rá kell kattintani az **Árfolyamkülönbözet-számítás** gombra!

I.3. Devizanemek

A tételek előző pont szerinti feldolgozása után a **Devizanemek** ablakrészen megjelennek a tételekben előforduló devizatípusok.

Az átértékeléshez alkalmazandó, fordulónapi árfolyamot az **Árfolyam** oszlopban kell megadni.

Az árfolyamok maximálisan négy tizedesjegy pontossággal írhatók be, melyre például 1 japán jen (JPY) árfolyamának megadása esetén lehet szükség, mivel a banki árfolyamok 100 JPY-ra vonatkoznak.

Amennyiben egy devizanem árfolyama nulla, úgy az abban felmerült tételek a további számítások során kimaradnak.

A megadott vagy módosított árfolyamokat a **Ment** gomb rögzíti, míg a **Mégsem** gomb visszaállítja a módosítás előtti állapotot.

II. Árfolyamkülönbözet tételek

A Beállítások fül adatainak megfelelő kitöltése és az Árfolyamkülönbözet-számítás futtatása után megtörténik az átértékelések kiszámítása.

II.1. Tételek

Az **Árfolyamkülönbözet tételek** fülre átlépve láthatóak az érintett főkönyvi számlaszámok, illetve vevői- és szállítói nyitott tételek értékei.

FIGYELEM!

Azok a főkönyvi számok, melyeken volt devizás forgalom, de az aktuális deviza- és forintegyenleg egyaránt nulla, nem jelennek meg a listán.

Hasonlóan nem jelennek meg a listán a nullás deviza- és forintértékű (teljesen kiegyenlített) vevői- és szállítói azonosítók.

A lista első oszlopában (**Jel. = Jelölés**) kijelölhetők azok a sorok, ahol átértékelést kívánunk könyveltetni. Első belépéskor a program kijelöl minden olyan sort, melyekre a könyvelés alkalmazható. Szükség esetén a jelöléseket kattintással módosítani kell.

A listán a sorok keretszíne eltérő, mely a következőkre utal:

Színezés nélküli sorok:

A nyilvántartott, illetve fordulónapi árfolyammal számított forintérték eltér, mely alapján átértékelési különbszet könyveltethető, így a sor könyvelésre kijelölhető.

Zöld keretszínű sorok:

Nincs szükség átértékelés könyvelésére, mert a nyilvántartott, illetve fordulónapi árfolyammal számított forintérték megegyezik, ezért a sor nem jelölhető ki könyvelésre.

Lila keretszínű sorok:

Arra figyelmeztet, hogy a nyilvántartott deviza- és forintérték előjele ellentétes, melyet az átértékelés lekönyveltetése előtt ellenőrizni és szükség esetén javítani kell. Ettől függetlenül a lila sorok átértékelése a programmal könyveltethető, vagyis kijelölhetők.

Piros keretszínű sorok:

Könyvelési hiányosságra utal, mert a nyilvántartott deviza- vagy forintérték valamelyike nulla (pl.: kiegyenlítés során el nem számolt árfolyamkülönbözet miatt). Esetükben a könyvelés felhasználó általi javítása szükséges, ezért az átértékelést a program nem végzi el, így nem jelölhetők ki könyvelésre.

II.2. Exportálás

A lista különböző szempontok szerint kiválasztott elemei az **Export** gombbal külső fájlba exportálhatók.

A kiválasztás szempontjai:

Kijelölt / Nem jelölt / Mindkettő:

Az első, Jel. oszlop beállításától függően.

Jelölhető / Nem jelölhető / Mindkettő:

Az első, Jel. oszlop jelölési lehetőségétől függően (a sorok színével összhangban).

Megadott deviza tételei / Meg nem adott deviza tételei / Mindkettő:

Attól függően, hogy a Beállítások fül Devizanemek ablakrészén az árfolyam nulla-e vagy sem.

Az exportálás XLS, HTML vagy CSV formátumú fájlba történhet. A program az XLS kiterjesztést (Excel fájl) ajánlja fel.

A „Táblázatkezelő behívása” funkció bekattintása esetén a fájl mentése után megnyílik az Excel program, és láthatjuk az átvitt adatokat. Kikapcsolása esetén az állomány mentése a háttérben történik meg.

A „Fájlnév (kiterjesztés nélkül)” mezőben megadható az útvonal és a név, ahová az állomány mentésre kerül.

II.3. Könyvelés (az árfolyamkülönbözet-elszámolási számlára)

Következő lépés az árfolyamkülönbözet-könyvelés első fázisa, amikor a kijelölt sorok „HUF különbség” oszlopának értékét a program elkönyveli a Beállítások fülön megadott árfolyamkülönbözet-elszámolási számlára (36...).

FIGYELEM!

Az árfolyamkülönbségek lekönyveltetése előtt mindenképpen javasolt átnézni az elszámolandó árfolyamkülönbözetek összegét (a lista „HUF különbség” oszlopában), mivel a túl magas összegek könyvelési hiányosságból is eredhetnek.

A könyvelés

- Vegyes naplón,
- a Beállítások fülön megadott dátummal és bizonylatszámmal,
- „fordulónapi deviza-átértékelés” szöveggel,
- az érintett számlára devizanemenként egy-egy tételben,
- a beállításoknál megadott árfolyamkülönbözet-elszámolási (36...) számlával szemben,
- a különbözet HUF értékével, 0 DEV értékkel és a megfelelő devizanemmel történik.

A lekönyvelt különbözeti összeg alapvetően pozitív, így a könyvelési oldalak kijelölése attól függ, hogy eszköz (1-3) vagy forrás (4) számláról van-e szó.

Analitikus (vevő és szállító) számlák esetén a könyvelés speciális:

- vevők mindig tartozik oldalra, szállítók mindig követel oldalra kerülnek a tételben, így keletkezhet negatív összegű könyvelés,
- azonosítónként, azon belül devizanemenként egy-egy tételben,
- a beállításoknál megadott dátummal azonos teljesítési nappal és fizetési határidővel.

A folyamat a **Könyvel (36...)** gombbal indítható el.

A könyvelést követően az elszámolással érintett sorok „Jel.” oszlopából eltűnik az X, és a Beállítások fül „Árfolyamkülönbözet-számítás” funkciójának következő használatáig nem is kattintható vissza. Ez a működés megakadályozza, hogy a már lekönyvelt különbözeteket a Könyvel gomb ismételt használatával a program újra elszámolja.

FIGYELEM!

Az árfolyamkülönbözetek teljeskörű elszámolása érdekében a menüpont eddig leírt funkciói többször is futtathatók, így az árfolyamkülönbözet-elszámolási számlán (36...) gyűjthetők az átértékelések.

III. Árfolyamkülönbözet könyvelése

Miután valamennyi devizás tétel átértékelése megtörtént, az összevont árfolyamkülönbözetet egy utolsó lépésben el kell számolni veszteséggként vagy nyereséggként.

A könyvelés a Beállítások fülön megadott számlaszámokra történik, és adatai a képernyőn láthatóak.

FIGYELEM!

Mivel az árfolyamkülönbözetek összevont értékének veszteség vagy nyereség jellege csak akkor állapítható meg, miután valamennyi devizás tétel átértékelésének könyvelése megtörtént, ezért ezt a műveletet csak akkor futtassuk, ha az árfolyamelszámolási-számla (36...) egyenlege már végleges!

A könyvelés

- egyetlen tételben,
- Vegyes naplón,
- a Beállítások fülön megadott dátummal és bizonylatszámmal,
- „fordulónapi deviza-átértékelés” szöveggel,
- a paramétereknél beállított 87-es (veszteség) vagy 97-es (nyereség) számlára történik.

A tételt a **Könyvel (87..., 97...)** gomb rögzíti.